

EUROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za vanjske poslove

2013/2020(INI)

21.5.2013

NACRT IZVJEŠĆA

o stanju ljudskih prava u području Sahela
(2013/2020(INI))

Odbor za vanjske poslove

Izvjestitelj: Charles Tannock

PR_INI

SADRŽAJ

Stranica

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
---	---

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o stanju ljudskih prava u području Sahela

(2013/2020(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir glavne konvencije i ugovore UN-a o ljudskim pravima i Afričku povelju o ljudskim pravima i pravima naroda,
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 25. lipnja 2012. o strateškom okviru EU-a za ljudska prava i demokraciju i Akcijski plan EU-a za ljudska prava i demokraciju i odluke Vijeća od 25. srpnja 2012.¹ i 18. ožujka 2013.² kojima se imenuje posebni predstavnik EU-a za ljudska prava odnosno posebni predstavnik EU-a za Sahel, posebno članak o ljudskim pravima u okviru njegova mandata,
 - uzimajući u obzir nedavne zaključke Vijeća o Sahelu, osobito o Maliju, uključujući i zaključke od 21. ožujka 2011. o strategiji EU-a za sigurnost i razvoj u području Sahela,
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 14. lipnja 2011. o pokazateljima EU-a za obuhvatan pristup provedbi u EU-u rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a 1325 i 1820 o položaju žena, miru i sigurnosti,
 - uzimajući u obzir smjernice EU-a o ljudskim pravima,
 - uzimajući u obzir rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a i izvješće glavnog tajnika UN-a i visokog predstavnika UN-a za ljudska prava koja se odnose na Sahel, a posebno na Mali,
 - uzimajući u obzir izvješće UN-a o ljudskom razvoju iz 2013.,
 - uzimajući u obzir planove provedbe humanitarne pomoći Europske komisije za područje Sahela,
 - uzimajući u obzir izvješće glavnog tajnika UN-a Vijeću sigurnosti UN-a o zapadnoj Sahari od 8. travnja 2013., a posebno upućivanje na međupovezanost između zapadne Sahare i stanja u Sahelu,
 - uzimajući u obzir članak 48. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove (A7-0000/2013),
- A. budući da je Sahel jedno od najsirošnjih područja na svijetu koje se suočava s teškim problemima vezanima uz ljudska prava, vladavinu prava, sigurnost i oružani sukob te gospodarski i društveni razvoj;
- B. budući da područje primjene ove rezolucije obuhvaća zemlje definirane u strategiji EU-a

¹ SL L200, 27.7.2012., str. 21.

² SL L 77, 20.3.2013., str. 23.

za područje Sahela, konkretno Mauritaniju, Mali, Niger i određene dijelove Burkine Faso i Čada; budući da je šira zemljopisna i ekološka definicija Sahela i dalje ključna s obzirom na zajedničke izazove vezane uz ljudska prava u tom području; budući da će se ovo izvješće baviti i stanjem ljudskih prava u zapadnoj Sahari i kampovima u Tindoufu;

- C. budući da je izrazito siromaštvo tog područja vidljivo iz UN-ova indeksa ljudskog razvoja za 2012., na kojem se Niger (186. mjesto), Čad (184. mjesto), Burkina Faso (183. mjesto) i Mali (182. mjesto) nalaze među šest najslabije razvijenih zemalja svijeta; budući da je stopa smrtnosti trudnica i roditelja u Maliju, procijenjena na 1 000 smrti na 100 000 živorođenih, prema podacima UN-a najviša u svijetu; budući da izvješće UN-a o ljudskom razvoju za 2013. ističe Niger i Mali kao zemlje s osobito visokim stopama smrtnosti djece mlađe od pet godina, s više od 200 smrti na 1 000 živorođenih u situacijama u kojima majke nemaju nikakvo obrazovanje; budući da su procjene Svjetske banke vezane uz stope upisanih u osnovnu školu za Niger i Mali među najlošijima u svijetu i iznose 62% odnosno 63%; budući da Europska komisija procjenjuje da ukupnom broju od 10,3 milijuna ljudi prijeti glad u području Sahela u 2013., a među njima je 4,2 milijuna Malijaca;
- D. budući da su ekstremističke skupine koje su se početkom 2012. udružile sa sekularnim Nacionalnim pokretom za oslobođenje Azavada, a nakon toga ga izbacile, iskoristile neraspoloženje prema Tuarezima u sjevernom Maliju u svojoj pobuni; budući da su te skupine, osobito Ansar Dine, Al-Qaida islamskog Magreba i Pokret za jedinstvo i džihad u zapadnoj Africi, koristile nestabilnost koja je bila posljedica prevrata koji je slijedio u Bamaku; budući da su sustavna kršenja ljudskih prava na sjeveru zajedno s predstojećom egzistencijalnom prijetnjom s samoj malijskoj državi potaknuli međunarodnu intervenciju s ciljem pružanja potpore demokraciji, uspostave vladavine prava i poboljšanja stanja ljudskih prava;
- E. budući da EU u posljednje vrijeme pridaje sve veću pozornost Sahelu, o čemu svjedoči usvajanje EU-ove strategije za područje Sahela 2011., pokretanje izgradnje kapaciteta EU-a (EUCAP Sahel) i imenovanje posebnog predstavnika EU-a za područje Sahela; budući da mandat novog posebnog predstavnika EU-a usvojen 18. ožujka 2013. uključuje snažnu komponentu ljudskih prava;
- F. budući da složeni i međuvisni problemi zahtijevaju učinkovitu koordinaciju različitih politika EU-a, koje povezuju napore EU-a na područjima ljudskih prava, potpore demokraciji i vladavine prava s ciljevima EU-a koji se odnose na upravljanje krizom, sigurnosni sektor, razvojnu suradnju i ekološku održivost;
- G. budući da je suradnja EU-a s Afričkom unijom, Gospodarskom zajednicom zapadnoafričkih zemalja (ECOWAS), regionalnim institucijama za ljudska prava i tijelima UN-a za ljudska prava i dalje preduvjet za uspješno zagovaranje zaštite i unaprjedenja ljudskih prava u Sahelu;
- H. budući da u zapadnoj Sahari od 1991. vlada primirje između marokanske vlade i Fronte Polisario; budući da UN zapadnu Saharu smatra područjem koje nema samoupravu; budući da niti jedna zemlja nije priznala marokanski suverenitet u zapadnoj Sahari; budući da je Arapsku Demokratsku Republiku Sahravi do sada priznala Afrička unija i više od 45 zemalja UN-a, ali ne i sam UN zajednički kao niti ijedna od država članica EU-a; budući

da UN i EU Maroko ne smatraju izričito okupacijskom vlašću; budući da referendum o statusu zapadne Sahare o kojem je načelno postignut dogovor 1988. još nije proveden;

- I. budući da su izbjeglički kampovi blizu Tindoufa u Alžиру, nastali prije trideset sedam godina, drugi na svijetu po dužini vremena postojanja; budući da politički zastoj isključuje bilo kakve realne izglede za njihovo ukidanje odnosno za preseljenje ili povratak korisnika kampa u njihov zavičaj u bliskoj budućnosti;
- J. budući da je UN-ova misija za referendum u zapadnoj Africi (MINURSO) jedina UN-ova misija u čiji mandat nije uključena dimenzija ljudskih prava i koja ne predviđa način prijave navodnog kršenja ljudskih prava; budući da su i marokanska vlada i Fronta Polisario optužene za kršenje ljudskih prava;

Opća razmatranja

1. izražava duboku zabrinutost zbog stanja ljudskih prava u području Sahela koje je pogoršano brojnim krizama na političkom, društvenom, gospodarskom i ekološkom području; naglašava da je za duboko upletene izazove potreban dobro usklađeni politički odgovor;
2. primjećuje da je stanje ljudskih prava u području Sahela dobilo na međunarodnoj važnosti zbog oružanog sukoba u Maliju i međunarodnog odgovora na taj sukob; priznaje da je taj sukob stvorio posebne probleme u toj zemlji uz pogoršanje temeljnih problema već prisutnih u Maliju i drugdje u tom području; međutim, naglašava da trenutačni razlozi za zabrinutost u Maliju ne bi trebali odvraćati pozornost od kroničnih prevladavajućih problema koji ozbiljno utječu na stanje ljudskih prava u ostaku područja Sahela, osobito ropsstvo i trgovina ljudima, džihadski ekstremizam i radikalizacija, nestabilna vladavina i institucionalna korupcija te sustavno i iscrpljujuće siromaštvo;
3. pozdravlja činjenicu što se u politici EU-a pridaje veća pozornost ljudskim pravima; primjećuje da je i UN poduzeo mjere u cilju razvoja obuhvatne strategije za područje Sahela s jakom dimenzijom ljudskih prava; podsjeća da su EU i zemlje Sahela kao potpisnice Sporazuma iz Cotonoua preuzele zajedničke obveze zaštite ljudskih prava i demokratskih načela, na temelju vladavine prava te transparentne i pouzdane vlasti;

Ljudska prava u oružanim sukobima

4. smatra da je nužan osobito hitan odgovor na stanje ljudskih prava u Maliju s obzirom na izvješća o teškom kršenju ljudskih prava od naoružanih skupina u sjevernom Maliju; primjećuje da navodna kaznena djela uključuju masovna silovanja, sakaćenja, okrutno postupanje i mučenje, etnički utemeljeno nasilje, masovna pogubljenja, protupravna uhićenja i donošenje presuda bez pravog postupka, prisilna nestajanja, novačenje djece vojnika, prisilne brakove, namjerne napade na zaštićene objekte te uništavanje i pljačkanje imovine; primjećuje da od siječnja 2013. postoje i izvješća o kršenjima ljudskih prava koja su počinili elementi malijskih sigurnosnih snaga i posebne milicije prema tuareškoj i arapskoj zajednici i drugim skupinama za koje se smatra da su surađivale s pobunjeničkim skupinama ili bile povezane s njima; poziva malijske vlasti i njihove međunarodne partnerne da obrate pozornost na nove uzorce kršenja ljudskih prava koji su se pojavili nakon ponovne uspostave određenih dijelova sjevernog Malija i koji bi mogli predstavljati

prepreku izgradnji mira i pomirbi ako se na njih ne reagira na odgovarajući način, a koji uključuju i protumjere na etničkoj osnovi; poziva malijsku vladu da pojednostavni postupke prijave zloporabe u svim budućim napadima i da poštuje propisani postupak prilikom ispitivanja osumnjičenih militanata; ponovno ističe svoju osudu zlodjela počinjenih prema civilnom stanovništvu; podsjeća na odlučnost tužiteljstva Međunarodnog kaznenog suda na razumnoj osnovi da vjeruje da su zlodjela počinjena u sukobu u Maliju ratni zločini; štoviše, vjeruje da bi neka zlodjela mogla predstavljati zločine protiv čovječanstva;

5. s dubokom zabrinutošću primjećuje procjenu UNHCR-a prema kojoj je u Maliju gotovo 300 000 interno raseljenih osoba uz više od 175 000 izbjeglica u susjednim zemljama; poziva na hitne mjere u izbjegličkim kampovima u kojima prema izvješćima postoji veoma velika nedostupnost hrane i alarmantne razine smrtnosti djece; naglašava važnost jamčenja sigurnosti izbjeglicama i interno raseljenim osobama i olakšavanja njihova urednog povratka u njihove domaće sredine kao ključnog elementa za nacionalnu pomirbu;
6. naglašava da su žene podnosile teret nasilja prema civilima u Maliju; posebno osuđuje, kao ratni zločin, primjenu otmica i silovanja kao ratnog oružja; očekuje blisku suradnju EU-a i drugih međunarodnih partnera Malija s malijskim vlastima s ciljem provedbe obveza sadržanih u rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a 1325 i 1820 i sveobuhvatnom pristupu EU-a;
7. izražava zgražanje nad teškim povredama prava djece u Maliju, uključujući prijavljene slučajevne novačenja djece vojnika u svim oružanim skupinama na sjeveru; naglašava važnost dodjele dovoljne količine sredstava za zadaće demobilizacije i rehabilitacije djece vojnika; najstrože osuđuje spolno nasilje prema djevojčicama, prisilne brakove, otmice i napade na škole i bolnice koji su se dogodili za vrijeme sukoba u Maliju; upozorava na nadolazeći trend koji predstavlja razlog za zabrinutost i koji se mora što hitnije početi rješavati, a to je zarobljavanje i zadržavanje djece radi obavještajnih podataka;
8. osuđuje pokušaj uništavanja vrijednog kulturnog naslijeđa sjevernog Malija u kojem su naoružane skupine uništile stare sufiske hramove i druge dragocjene spomenike u Timbuktuu i Gaou te otprilike 3 000 starih rukopisa; smatra da je kulturno oskrvnuće kojem se svjedočilo u sjevernom Maliju ratni zločin; pozdravlja Akcijski plan UNESCO-a za rehabilitaciju kulturnog naslijeđa i očuvanje starih rukopisa u Maliju te poziva EU na pružanje potpore;
9. pozdravlja jaku usmjerenošć na ljudska prava u rezoluciji Vijeća sigurnosti UN-a 2100 usvojenoj 25. travnja 2013. i uputi u mandatu misije UN-a za stabilizaciju u Maliju (MINUSMA) da se nadzire, pomogne pri istraživanju i izvještava Vijeću sigurnosti o svakoj zlouporabi ili kršenju ljudskih prava ili kršenju međunarodnog humanitarnog prava; pozdravlja integraciju komponente s obukom o ljudskim pravima u misiju za obuku u okviru zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP) EU-a u Maliju;
10. pozdravlja značajan afrički contingent u okviru misije UN-a za stabilizaciju u Maliju (MINUSMA), a posebno odluku Afričke unije o slanju promatrača za ljudska prava u okviru misije; nadalje, pozdravlja napore Europske komisije pri obučavanju dodatnih lokalnih promatrača u okviru Europskog instrumenta za demokraciju i ljudska prava;

poziva EU da iz tih iskustava izvuče pouke i da pronađe odgovarajuće načine kako bi imao na raspolaganju dostupne obučene stručnjake koji bi se u hitnim situacijama mogli brzo rasporediti na terenu kako bi pružali stručne savjete tvorcima politika EU-a, ako je to potrebno;

11. pozdravlja zaključke međunarodne konferencije darivatelja „Zajedno za novi Mali” održane u svibnju 2013.; pohvaljuje plan malijske vlade za održivi oporavak Malija; ponovno ističe potrebu da se pomoći poveže s institucionalnom reformom te vidljivim socijalnim i političkim razvojem; nadalje pohvaljuje konstruktivno uključivanje regionalnih dionika;
12. smatra da je potreba za borbom protiv nekažnjavanja i potreba da se sve kršitelje u slučaju teških povreda ljudskih prava smatra odgovornima, bez obzira na opredjeljenje i status, ključna kako bi se osigurao trajan mir i stabilnost u Maliju; stoga pozdravlja upućivanje stanja Međunarodnom kaznenom суду od strane malijske vlade i otvaranje službene istrage tužitelja tog suda; poziva EU i druge međunarodne partnere Malija da pomognu vladu u postizanju njezina cilja, a taj je da istraži i goni one koji su počinili zlouporabu; poziva malijsku vladu da razmotri osnivanje povjerenstva za istinu i pomirbu, sličnog povjerenstvu kakvo postoji u Južnoj Africi, kako bi se potakao dijalog i izgradilo povjerenje između zajednica;

Odgovornost i reforma vladinih, pravosudnih i sigurnosnih institucija

13. smatra da se trenutni izazovi vezani uz ljudska prava u Sahelu ne mogu razdvojiti od opće krize upravljanja koja uključuje rasprostranjenu korupciju u javnoj službi, nedovoljne osnovne usluge, slabu provedbu socijalnih i gospodarskih prava, a posebno u velikim i često slabo naseljenim područjima Sahare, velike izazove održavanja vladavine prava i djelotvornih graničnih kontrola; žali zbog štete koja će biti nanesena legitimnosti institucija i političkih sustava tog područja; strahuje od opasnosti od nastanka dalnjih sukoba i nemira u budućnosti ako se tim pitanjima ne pristupi na odgovarajući način;
14. s dubokom zabrinutošću primjećuje ulogu tih čimbenika u poticanju pojave međunarodnog organiziranog kriminala i džihadskih mreža u tom području; naglašava da oni predstavljaju ozbiljnu prijetnju ljudskim pravima i stabilnosti u tom području te da je se radi dobrobiti stanovništva Sahela nužno suočiti s tim prijetnjama; izražava osobitu zabrinutost zbog „krijumčarskih ruta” koje se protežu preko Afrike, od zapada do istoka i od juga do sjevera, sa zapadnoafričke obale, kojima se prevozi oružje, narkotici, cigarete i ljudi; primjećuje da području Sahela prijeti daljnja destabilizacija zbog širenja lakog oružja iz Libije; nadalje, osuđuje porast broja slučajeva otmica i uzimanja talaca u tom području, što se pokazalo visoko unosnim za kriminalne i terorističke skupine te pozdravlja rad Savjetodavne skupine Vijeće UN-a za ljudska prava na utjecaju uzimanja talaca od strane terorista na ljudska prava; upozorava na utjecaj tih aktivnosti na šire područje, kao i na Europsku uniju koja je odredište za veliki dio protuzakonitog prometa;
15. stoga smatra ključnim poticati reformu institucija nadležnih za pravosuđe, sigurnost i osnovne usluge u području Sahela kako bi se potakla obnova vladavine prava i stvorili bolji uvjeti za ljudska prava, održivi razvoj i legitimnost institucija; potiče vlade Sahela da nastave s procesom decentralizacije, da prenesu više ovlasti i resursa na lokalne vlasti i da povećaju njihove nadležnosti, legitimnost i odgovornost; posebno naglašava važnost

jasnih struktura odgovornosti za promicanje učinkovitosti i transparentnosti te poziva EU da surađuje s lokalnim vlastima na jačanju mehanizama kontrole i nadzora građana; ističe obvezni cilj u Maliju, prije svega, a taj je osigurati odgovarajuća ljudska i finansijska sredstva ministarstva pravosuđa te stručno usavršavanje za zaposlenike;

16. pozdravlja odluku Senegala da se bivšem predsjedniku Čada Hissèneu Habré sudi za ratne zločine, mučenja i zločine protiv čovječanstva kao i sporazum između dviju vlada da se sudcima iz Senegala omogući provođenje istraga u Čadu; snažno potiče upornu odlučnost da se stane na kraj kulturi nekažnjavanja za navodne ratne zločince i kršitelje ljudskih prava u Čadu i drugdje u tom području;
17. potiče sve zemlje u tom području da se pozabave stalnim izvješćima o navodnim samovoljnim uhićenjima, zlostavljanjima i zlouporabama, te čak i mučenjima, bez obzira na zakonodavstvo kojim se takve prakse zabranjuju; izražava zabrinutost zbog izvješća o navodnim prisilnim nestajanjima osuđenih zatvorenika u Mauritaniji; zabrinut je zbog dojava o iznimno lošim uvjetima u nekim zatvorima u tom području u kojima su zatvorenici izloženi velikim patnjama;

Gradanske slobode i demokratsko upravljanje

18. naglašava da obvezan cilj sigurnosti u trenutnom sukobu u Maliju ne bi smio oduzeti prvenstvo uključivog nacionalnog dijaloga, dobrog upravljanja i demokratskih reformi kao pokretača političke stabilnosti i održivosti u cijeloj regiji; primjećuje da su ta pitanja neodvojiva od napretka na području razvoja i ljudskih prava;
19. podržava obvezu iz odluke Vijeća sigurnosti UN-a da pomogne tranzicijskim malijskim vlastima u provedbi plana potpune uspostave ustavnog poretku, demokratskog upravljanja i nacionalnog jedinstva; smatra ključnim stvoriti uvjete u kojima se mogu provesti vjerodostojni izbori u skladu s međunarodnim standardima; naglašava potrebu savladavanja izazova vezanih uz načine glasovanje u kampovima za izbjeglice i internu raseljene osobe kako bi se izbjegla daljnja politička marginalizacija; poziva na hitnu akciju malijske vlade i njezinih međunarodnih partnera vezano uz to pitanje; naglašava potrebu za osiguranjem sigurnog sudjelovanja žena u izborima;
20. poziva malijsku vladu i međunarodnu zajednicu da izvuku pouke iz demokratske tranzicije u Nigeru i ustavnog procesa u toj zemlji u razdoblju 2010. – 2011., osobito u pogledu obuhvatnog savjetovanja s civilnim društvom i drugim zainteresiranim stranama, napora za promicanje sudjelovanja žena kao političkih kandidata i potpore partnerima iz civilnog društva pri provođenju promatračkih mjera na izborima, izobrazbe glasača i aktivnosti; naglašava važnost potpore cijelog područja Sahela Nigeru kako bi se ojačalo povjerenje građana u demokratski sustav i pravilno postupilo u vezi s novim ustavnim zahtjevima za jačanje transparentnosti i borbu protiv korupcije u djelatnostima vezanima uz eksploataciju mineralnih sirovina;
21. naglašava važnost pružanja potpore borcima za ljudska prava, neovisnom civilnom društvu i slobodnim medijima u Sahelu kao ključnim čimbenicima u životu demokratskog društva, osobito u vrijeme izbora;

Razvoj, humanitarna pomoć i ljudska prava

22. s potrebnom ozbiljnošću primjećuje izrazito i prevladavajuće siromaštvo Malija, Nigera, Čada i Burkine Faso te priznaje štetni utjecaj siromaštva na izglede ostvarivanja ljudskih prava; izražava ozbiljnu zabrinutost visokim stopama smrtnosti majki i djece mlađe od pet godina u području; naglašava da rezultati UN-a o nižim stopama smrtnosti među bolje obrazovanim majkama predstavljaju poziv na osnovno obrazovanje za sve; ističe da se brzim rastom stanovništva vrši dodatan pritisak na sposobnost vlada da štite čak i najosnovnija gospodarska i socijalna prava;
23. naglašava međuvisnost razvoja, demokracije, ljudskih prava, dobrog upravljanja i sigurnosti u području Sahela; ponovno ističe svoju potporu pristupu koji je utemeljen na ljudskim pravima i demokratskom vlasništvu nad razvojnom suradnjom koji se temelje na lokalnom sudjelovanju i korištenju lokalnim znanjem kako bi se na terenu postizali razvojni ciljevi te uspostavili jaki, djelotvorni i neovisni daljnji provedbeni mehanizmi u kojima sudjeluju parlamenti, druga izvorno predstavnicička tijela i civilno društvo na nacionalnoj i međunarodnoj razini; jednako tako naglašava potrebu za borbom protiv korupcije radi unapređenja legitimnosti institucija i suočavanja sa sve većim razvojnim izazovima u području; nadalje naglašava važnost slobodnog i organiziranog civilnog društva i medija radi praćenja zloupotreba i izvješćivanja o njima;
24. s potrebnom ozbiljnošću primjećuje česte krize opskrbe hranom i druge humanitarne krize u području Sahela te njihov učinak na najvažnija temeljna ljudska prava; pozdravlja snažnu uključenost EU-a i država članica u napore za rješavanje humanitarne krize u području Sahela; međutim naglašava potrebu da se humanitarno djelovanje uskladi s dugoročnjom potporom EU-a u kontekstu razvojne suradnje i zaštite ljudskih prava;

Stanje ljudskih prava žena, djece i manjina

25. najsnažnije osuđuje ropstvo koje i dalje postoji u Mauritaniji; užasnut je dokazima da do 20 % stanovništva Mauritanije navodno u okviru krutog sustava kasti živi u ropstvu, unatoč tome što je zemlja ropstvo službeno ukinula 1981., a kriminalizirala ga 2007.; primjećuje da je vlada Mauritanije izrazito nevoljna priznati daljnje rašireno postojanje ropstva te da je do danas poznat samo jedan sudske postupak u kojem je robovlasnik uspješno kazneno gonjen; poziva vladu Mauritanije da se pridržava svojih nacionalnih i međunarodnih pravnih obveza kako bi djelotvorno okončala sve oblike ropstva; nadalje poziva vlasti Mauritanije da prestanu šikanirati lokalne organizacije civilnog društva koje se zauzimaju za okončanje ropstva; poziva Komisiju i države članice da nastave poticati rad mauritanskih i međunarodnih organizacija koje se bore protiv ropstva, uključujući posebnog izvjestitelja UN-a (PIUN) o suvremenim oblicima ropstva;
26. nadalje s velikom zabrinutošću primjećuje da ropstvo i dalje postoji diljem šireg područja Sahel, a velik broj ljudi radi prisilno u Maliju, Nigeru i drugdje; poziva odgovorna nacionalna i međunarodna tijela da djeluju u pogledu toga, s posebnim naglaskom na položaj i ranjivost žena i djevojčica, među ostalim pomaganjem rehabilitacije i reintegracije žrtava, prikupljanjem podataka i organiziranjem kampanja podizanja svijesti;
27. izražava duboku zabrinutost zbog dokaza o dječjem radu u rudnicima zlata, poljoprivredi i šumarstvu u Maliju, gdje navodno rade djeca od čak samo šest godina; primjećuje zakone Malija koji zabranjuju dječji rad te posebno opasnu narav rada u rudniku zlata; stoga poziva vlasti Malija da provedu prijedloge politike u svojem Akcijskom planu za borbu

protiv dječjeg rada (PANETEM) iz lipnja 2011. te da aktivnije promiču osnovno obrazovanje za sve; poziva EU na suradnju s Međunarodnom organizacijom rada (ILO) te drugim nacionalnim i međunarodnim organizacijama kako bi se u Maliju dječji rad u potpunosti iskorijenio;

28. vrlo je zabrinut zbog izvješća o otmicama djece radi otkupnine ili prodaje u Čadu; primjećuje da se djecom trguje u državi i inozemstvu radi prisilnog rada i seksualnog iskorištavanja; nadalje primjećuje da su u nekim slučajevima djeca oteta i prodana međunarodnim agencijama za usvajanje;
29. primjećuje diskriminaciju s kojom se susreću žene i djevojčice u većini područja, što se manifestira u obliku prisilnih brakova, dječjih brakova, seksualnog iskorištavanja, nedovoljnog obrazovanja i, posebno u Čadu, vrlo raširenog genitalnog sakaćenja žena, uključujući obrezivanja; poziva EU da pomaže lokalnim skupinama žena i civilnom društvu u suočavanju s ugnjetavanjem i da omogući ženama da vode živote kakve su same slobodno izabrale;
30. pozdravlja pravni status istospolnih zajednica u Maliju, Nigeru, Čadu i Burkini Faso; međutim izražava žaljenje zbog društvene diskriminacije koja je i dalje prisutna; izražava nadu da se oni koji su bili ugnjetavani tijekom pobune u sjevernom Maliju mogu sigurno reintegrirati u društvo; izražava duboku zabrinutost zbog nastavka kriminalizacije LGBT zajednica u Mauritaniji; poziva vladu Mauritanije na suradnju s civilnim društvom na reformi svojeg zakonodavstva i unapređenju života građana koji pripadaju LGBT zajednici;
31. vjeruje da je pravno utemeljen pristup položaju i razvoju naroda Tuarega, koji se iskreno suočava s povijesnim nepravdama, ključan za mir i razvoj u području Sahel; pozdravlja događanja po tom pitanju u Nigeru, no potiče sve zemlje sa znatnim stanovništvom Tuarega na suradnju s predstavnicima zajednice na političkom i institucionalnom rješavanju problema nedovoljne razvijenosti i nesnošljivosti; nadalje primjećuje raznolikost kultura diljem područja Sahel; potiče vlade područja da ih sve uključe u socijalne i političke dijaloge;

Preporuke EU-a za politiku za područje Sahel

32. pozdravlja imenovanje posebnog izvjestitelja EU-a (PIEU) za područje Sahel i snažan čimbenik ljudskih prava njegovog mandata; očekuje da će novi PIEU blisko surađivati s PIEU-om za ljudska prava, Uredom tužitelja Međunarodnog kaznenog suda, Uredom visokog predstavnika za ljudska prava (OHCHR) te braniteljima ljudskih prava i promatračima u području;
33. naglašava važnost izvršavanja političkih obveza EU-a na području ljudskih prava, uključujući smjernica o djeci u oružanim sukobima, o nasilju nad ženama i djevojčicama te borbi protiv svakog oblika njihove diskriminacije, o poticanju sukladnosti s međunarodnim humanitarnim pravom, o zaštiti civilnog stanovništva tijekom misija i operacija u okviru ZSOP-a te politike EU-a o sveobuhvatnom pristupu u vezi s provedbom rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a br. 1325 i 1820 o ženama, miru i sigurnosti;
34. primjećuje da strategija EU-a za Sahel još uvijek prikladno ne integrira ljudska prava,

vladavinu prava i potporu demokraciji kao ključne elemente potpore razvojno-sigurnosnoj vezi koja je ključni dio strategije; poziva institucije EU-a na skorašnju suradnju na reviziji strategije u skladu s tim;

35. pozdravlja snažnu dimenziju ljudskih prava u predloženoj sveobuhvatnoj integriranoj strategiji UN-a te poziva EU da nastavi pružati potporu; unatoč tome naglašava ključnu važnost pojačane suradnje EU-a s afričkim regionalnim subjektima, kao što su AU, ECOWAS, Unija arapskog Magreba i afrički regionalni mehanizmi za ljudska prava, radi ostvarivanja održivog napretka u inicijativama za ljudska prava i demokraciju u Sahelu;

Razmatranje ljudskih prava u Zapadnoj Sahari i kampovima u Tindoufu

36. primjećuje izvješće Glavnog tajnika UN-a iz travnja 2013. o stanju u Zapadnoj Sahari kojim se naglašava „ključna važnost rješavanja sukoba u Zapadnoj Sahari kao dijela šire strategije za Sahel” i da „je pitanje ljudskih prava važno za rješavanje sukoba”; nadalje primjećuje zaključke mnogih promatrača o postojanju rizika da se Zapadna Sahara destabilizira sukobom u području Sahela i skupinama koje u njemu sudjeluju;
37. naglašava potrebu za razmatranjem ljudskih prava u Zapadnoj Sahari bez predviđanja bilo kakve konačne političke nagodbe ili izražavanja stajališta o takvoj nagodbi; unatoč tome ponavlja da je samoodređenje temeljno ljudsko pravo, kako je navedeno u članku 1. Međunarodnog pakta UN-a o građanskim i političkim pravima; osim toga podsjeća na rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a br. 1754 i apelira strane da bez preduvjeta započnu pregovore u dobroj vjeri „s ciljem postizanja pravednog, trajnog i obostrano prihvatljivog političkog rješenja koje bi osiguralo samoodređenje naroda Zapadne Sahare”; pribavlja se da 25-o godišnja odgoda u provođenju referendumu povećava otuđenje Sahravija i potencijal za nasilje, posebno među mladima;
38. izražava duboku zabrinutost nedavnim izvješćem PIUN-a za mučenje, u kojem su navedeni dokazi da su marokanski službenici zadržavali pojedince na političkoj osnovi, primjenjivali mučenje i silovanje na zatvorenicima iz Sahravija, otimali prosvjednike i ostavljali ih u pustinji radi zastrašivanja te namjerno i često napadali zagovarače neovisnosti, uključujući u njihovim kućama; nadalje primjećuje brojne optužbe o prisilnim nestajanjima i nepravednim suđenjima; usmjerava posebnu pozornost na ukidanje prosvjednog kampa Gdeim Izik u studenom 2010. kada je znatno nasilje odnijelo živote osoba iz Maroka i Sahravija te suđenje koje je uslijedilo protiv 25 Sahravija, od kojih su mnogi poznati aktivisti za ljudska prava, u veljači 2013.; primjećuje ustrajanje Maroka na pravednosti i pravilnosti suđenja te pozitivne zaključke nekih međunarodnih promatrača, no također podsjeća na zabrinutost PIUN-a zbog odvijanja suđenja na vojnem судu, optužbi za mučenja i propusta marokanskih vlasti da ih istraže; primjećuje zaključke nekih nevladinih organizacija i promatrača ljudskih prava vezanih uz navodne političke progone, nedovoljne dokaze i pretjerane kazne suđenja; stoga poziva marokanske vlasti da surađuju s civilnim društvom i drugim subjektima radi jamčenja transparentnosti i pravednosti pravnih postupaka te da istraže i kazneno gone službenike sigurnosne zaštite koji su navodno bili uključeni u proizvoljna zatočenja, mučenja i druge slučajevе zloupotrebe ovlasti;
39. ponavlja zabrinutost izvješćem OHCHR-a iz 2006. godine o ograničenjima slobode govora, okupljanja i udruživanja u Zapadnoj Sahari; primjećuje tvrdnjу Maroka da

dozvoljava pasivni otpor i druge oblike prosvjeda; žali zbog očite institucionalne opstrukcije nevladinih organizacija koje zagovaraju stajalište u korist nezavisnosti sprečavanjem njihove zakonite registracije i priznavanja; osuđuje česte oštре kazne za „podrivanje teritorijalne cjelovitosti Maroka”, zakonodavno sredstvo koje se navodno koristi za napade na Sahravije koji mirno zagovaraju nezavisnost; podsjeća na nalaze neovisnog stručnjaka UN-a za kulturna prava da marokanske vlasti suzbijaju pojedine aspekte kulture Sahravija i ponavlja njezin poziv za obaranje takvih mjera i promicanje potpune kulturne raznolikosti;

40. pozdravlja znatan gospodarski i infrastrukturni razvoj koji je marokanska vlada provela u Zapadnoj Sahari; međutim i dalje je zabrinut sporom oko eksploatacije prirodnih resursa područja, posebno u vezi s rudnicima fosfata, ribarstvom i pripremnim istraživanjem nalazišta nafte; podsjeća na mišljenje zamjenika Glavnog tajnika UN-a za pravna pitanja iz 2002. u kojem su naglašena „neotudiva prava” naroda Zapadne Sahare na prirodne resurse njihovog teritorija i u kojem je utvrđeno da bi daljnja eksploatacija „uz zanemarivanje interesa i želja naroda Zapadne Sahare” bila ilegalna; stoga naglašava da bi roba i resursi Zapadne Sahare trebali biti izuzeti iz svih trgovinskih sporazuma između Maroka i EU-a, osim ako se korist za stanovništvo Sahravija i njihova suglasnost može jasno dokazati; izražava posebnu zabrinutost time što EU ne bi trebao ponovno staviti na snagu sporazum o ribarstvu s Marokom sve dok ova nesuglasica nije riješena;
41. primjećuje da su mine u Zapadnoj Sahari od 1975. uzrokovale barem 2 500 tragičnih smrtnih slučajeva te nastavljaju prijetiti mnogim tisućama nomada Sahravi predstavljajući glavnu prepreku rješavanju nesuglasica u Zapadnoj Sahari i stanjem s izbjeglicama; stoga pohvaljuje rad MINURSO-a, Marokanske kraljevske vojske, Landmine Action i drugih na utvrđivanju i čišćenju zahvaćenih područja te potiče sve subjekte da učine sve što je moguće kako bi obrazovali stanovništvo, pomogli žrtvama i uklonili sve preostalo streljivo;
42. izražava duboku zabrinutost kroničnim siromaštvom i nedostatkom osnovnih usluga i prikladnog smještaja u izbjegličkim kampovima blizu Tindoufa kojima upravlja Fronta Polisario; ponavlja preporuke PIUN-a u vezi s prikladnim smještajem da za tu svrhu treba usmjeriti dovoljno međunarodnih sredstava; s time u vezi primjećuje nedostatak jasnog potkrjepljivanja dokazima točnog broja korisnika kampova u Tindoufu te poziva vlasti za provedu ili omoguće redovite popise stanovništva ili službene registracije;
43. izražava zabrinutost što siromaštvo u Tindoufu zajedno s nedostatkom dugoročnih izgleda mnoge izbjeglice čini ranjivima na radikalistički utjecaj religijskih fundamentalista; upozorava na porozne granice područja zbog kojih postoji rizik omogućavanja dubljeg prodiranja kampova džihadskih skupina iz sjevernog Malija i drugih mjesta; stoga naglašava veliku važnost osiguravanja sigurnosti kampova;
44. primjećuje da iako su zadnji promatrači i izvješća OHCHR-a, Centra za pravdu i zaštitu ljudskih prava Robert F. Kennedy i Nadzor nad zaštitom ljudskih prava utvrdili slabe dokaze sustavnih i institucionalnih kršenja ljudskih prava u kampovima, različiti subjekti, uključujući marokansku vladu, marokanske nevladine organizacije i neke bivše korisnike kampova u Tindoufu, navode da vlasti Polisarija ograničavaju slobodu govora i slobodu kretanja korisnika kampova, prakticiraju i dozvoljavaju ropstvo, prisilno sklapaju djeće

brakove i razdvajaju obitelji kako bi poslali djecu na Kubu radi vojnog osposobljavanja; primjećuje energično poricanje Polisarija tih optužbi za koje tvrde da su politički motivirane; stoga poziva Polisario da neovisnim promatračima ljudskih prava omoguće potpun, redovit i slobodan pristup kampovima; uz prijavljene dokaze nekih preostalih slučajeva privatnog ropstva u Tindoufu i Zapadnoj Sahari, poziva Polisario i marokanske vlasti da udvostruče svoje napore za ukidanje ove prakse i oslobođe žrtve;

45. pozdravlja napore za poboljšanje potkrpljivanja dokazima navodne zloupotrebe ljudskih prava u Zapadnoj Sahari, a posebno u instituciji Marokanskog nacionalnog vijeća za ljudska prava (CNDH) s uredima u Laayounu i Dakhla; primjećuje pozitivan rad CNDH-a i poziva marokanske vlasti da pomognu jačanju njegove nezavisnosti i nadležnosti te osiguraju provedbu njegovih preporuka; nadalje pozdravlja to što Maroko poziva i prima međunarodne *ad hoc* delegacije, uključujući PIUN-a za mučenje, te poziva sve relevantne strane da nastave takvu suradnju s tijelima UN-a za ljudska prava;
46. unatoč tome primjećuje ozbiljne i prijeporne optužbe protiv uprava Maroka i Polisarija te podsjeća da je Glavni tajnik UN-a nedavno naglasio „neovisno, nepristrano, sveobuhvatno i održivo praćenje stanja ljudskih prava u Zapadnoj Sahari i kampovima”; u tom pogledu primjećuje da UN u travnju 2013. nije proširio mandat MINURSO-a za dimenziju ljudskih prava; potiče UN da to učini ili da uspostavi novo, stalno i nepristrano tijelo za ljudska prava u svrhu nadgledanja i izvješćivanja o općem stanju ljudskih prava te istraživanja pojedinih pritužbi; poziva da takvo tijelo obuhvati dio Zapadne Sahare kojim upravlja Maroko, kampove u Tindoufu i druga područja kojima upravlja Fronta Polisario;
47. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, PIEU-ima za ljudska prava i za Sahel, državama članicama EU-a, vladama i parlamentima zemalja Sahela, Maroku, Algeriji i Fronti Polisario, Glavnom tajniku i Vijeću sigurnosti UN-a, visokom predstavniku UN-a za ljudska prava, predsjedniku AU-a i glavnom tajniku Komisije te predsjedniku ECOWAS-a i predsjedniku Komisije;